

Vlaams
Parlement

ingediend op **892** (2016-2017) – Nr. 2
14 februari 2019 (2018-2019)

Verslag

namens de Commissie voor Leefmilieu, Natuur,
Ruimtelijke Ordening, Energie en Dierenwelzijn
uitgebracht door Elke Wouters

over het voorstel van resolutie

van Johan Danen en Björn Rzoska

betreffende de versnelling van
het asbestsaneringsbeleid in Vlaanderen

Samenstelling van de Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening, Energie en Dierenwelzijn:

Voorzitter: Tinne Rombouts.

Vaste leden:

Piet De Bruyn, Andries Gryffroy, Axel Ronse, Ludo Van Campenhout, Wilfried Vandaele, Elke Wouters;
Robrecht Bothuyne, Lode Ceyssens, Tinne Rombouts, Valerie Taeldeman;
Gweny De Vroe, Bart Tommelein;
Rob Beenders, Bruno Tobback;
Johan Danen.

Plaatsvervangers:

Jelle Engelbosch, Sofie Joosen, Jos Lantmeeters, Jan Peumans, Grete Remen, Sabine Vermeulen;
Sonja Claes, Jos De Meyer, Bart Dochy, Orry Van de Wauwer;
Willem-Frederik Schiltz, Sas van Rouveroi;
Bert Moyaers, Els Robeyns;
Elisabeth Meuleman.

Toegevoegde leden:

Stefaan Sintobin;
Hermes Sanctorum-Vandevoorde.

Documenten in het dossier:

892 (2016-2017) – Nr. 1: Voorstel van resolutie

De Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening, Energie en Dierenwelzijn besprak op 29 januari 2019 het voorstel van resolutie van Johan Danen en Björn Rzoska betreffende de versnelling van het asbestsaneringsbeleid in Vlaanderen (*Parl.St.* VI.Parl. 2016-17, nr. 892/1).

1. Toelichting

Johan Danen licht het voorstel toe. Hij heeft vastgesteld dat de vele aandacht die de commissie tot nu toe aan het probleem besteedde, slechts tot een beperkte decretale uitkomst heeft geleid. Hij hoopt dat nog deze legislatuur kan gestemd worden over het voorontwerp van decreet betreffende de asbestafbouw waarover de regering zich dient uit te spreken na het advies van de Raad van State. Hij ziet weliswaar enkele mankementen aan het voorontwerp, maar het is beter dan niets en zijn voorstel roept dan ook op om er meer mee te doen.

Sinds de jaren vijftig is bekend dat asbest kanker kan veroorzaken, maar dat bleef lang een ongemakkelijke waarheid. Voor het eerste wetgevend initiatief om materialen te verbieden waarin asbest verwerkt is, was het wachten tot 1998. Elk jaar vallen in ons land een paar honderd asbestslachtoffers waarmee het aantal verkeersdoden benaderd wordt.

Daarop gaat hij in op een aantal nieuwe inzichten die zijn voorstel nog relevanter maken. Zo blijkt dat de zogenaamde hechtgebonden toepassingen toch problematisch zijn door verwerking. Verder zijn steeds meer toepassingen ontdekt waarin asbest verwerkt blijkt te zijn en komen er geregeld nieuwe bij. Ondertussen staat de teller op een paar duizend. De meeste landen maakten de laatste jaren ook de limieten voor 'veilige' blootstelling strenger omdat men heeft ingezien dat de vroegere veel te laks waren. Tot slot blijkt de 'sense of urgency' te ontbreken en heerst er nog steeds een vals gevoel van veiligheid.

Vervolgens overloopt hij de tien punten van zijn oproep aan de Vlaamse Regering. Het eerste betreft de oprichting van een asbestsaneringsfonds op Vlaams niveau, naar analogie van dat voor stookolietanks. Het fonds kan aangesproken worden voor de screening en sanering van particuliere woningen, de asbestsanering in scholen, de verwijdering van asbestdaken, de uitbouw van een kwaliteitsvolle ontvangstinstallatie voor asbestafval in de containerparken, de sanering van bodems en een milieuverantwoorde verwerking van het vrijgekomen asbestafval.

Verder roept hij de Vlaamse Regering op tot de oprichting van een Vlaams meld- en steunpunt voor asbest. Mensen weten thans immers vaak niet waar ze terecht moeten.

Derde punt is werk te maken van gratis asbestscreening op aanvraag, waardoor het probleem beter in kaart zal gebracht worden.

Op het vierde punt, een asbestattest voor elke woning, gaat hij niet verder in omdat men reeds begonnen is met daar uitvoering aan te geven, weliswaar na de indiening van zijn voorstel.

De vijfde oproep betreft een tegemoetkoming voor de verwijdering van asbest. Mensen zijn immers zelden zelf verantwoordelijk voor het in hun woning gebruikte asbest.

Een zesde punt betreft een goed beveiligde ontvangstinstallatie voor asbest in elk gemeentelijk containerpark, waarvan de kwaliteit op veel plaatsen thans te wensen overlaat.

Een zevende punt houdt een verbod op asbestdaken in vanaf 2030 en dat niet alleen voor overheidsgebouwen zoals in het voorontwerp. Hij wijst erop dat in Nederland 2024 als datum naar voren geschoven wordt.

In het achtste punt willen de indieners preventieve maatregelen ten aanzien van asbestwaterleidingen. Ook op dat vlak moet men immers zorgen voor zo klein mogelijke risico's.

Het negende punt gaat over de sanering van alle plaatsen in Vlaanderen waar asbest in de bodem zit.

Ten tiende roepen de indieners op tot de veralgemening van de sanering van asbestverontreiniging in schoolgebouwen. Het lid verneemt dat veel werknemers asbestproblemen vaststellen waaraan de school niets wil doen en die ze niet durven melden. Scholen dienen volgens hem te beschikken over een asbestinventaris op grond waarvan actie wordt ondernomen. Het lid hoopt op brede steun voor zijn voorstel.

2. Bespreking

De fractie van *Wilfried Vandaele* is erg begaan met het probleem. De regering heeft ook al stappen gezet. Een fonds kan zinvol zijn, maar hij vreest dat weinigen overblijven om eraan bij te dragen. De enige resterende fabrikant met draagkracht is Eternit. De rol van meld- en steunpunt kan door de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (OVAM) gespeeld worden. Verder heeft hij vragen bij de gratis screening, want iemand zal die rekening moeten betalen. Hij wijst ook op de nog deze legislatuur verplichte opname in de woningpas van een asbestinventaris, die door de verkoper wordt betaald. Proefprojecten van OVAM leerden voorts dat tegemoetkomingen nauwelijks effect hebben op de asbestverwijdering. Zijn fractie rekent eerder op de subsidiëring van door de gemeenten geregisseerde gezamenlijke aankoop. Met de veilige ontvangstinstallaties is zijn fractie het wel helemaal eens, maar het toezicht daarop is er volgens hem al sinds enkele jaren. Hij heeft ook vragen bij de snellere en tot particulieren veralgemeende verplichting van het verbod op asbestdaken. Volgens hem kan de verwijdering bij daken in goede staat ook door een oplettende, gewone aannemer uitgevoerd worden, en dat bovendien goedkoper. Vervanging van waterleidingen is niet de grootste prioriteit omdat de vezels pas schadelijk worden als stof. Voor de bodem biedt het Bodemsaneringsdecreet al de nodige ruimte. Tot slot treedt hij het belang van de verwijdering in scholen bij. De criteria voor de huidige selectie van driehonderd scholen zijn ook hem niet altijd duidelijk.

Het lid besluit dat, afgezien van het feit dat een aantal dingen al in de steigers staan, men voor de rest te dicht bij de verkiezingen is gekomen. Het volgende regeerakkoord zal moeten uitmaken hoe en hoe snel het asbestprobleem verder aangepakt wordt. Het voorliggende voorstel vindt zijn fractie niet sluitend.

Volgens de fractie van *Gweny De Vroe* is het voorstel sinds zijn indiening in 2016 achterhaald door het asbestafbouwplan van de regering. Zij steunt het daarom niet, hoe belangrijk het ook is om stappen vooruit te zetten.

Tinne Rombouts bevestigt dat iedereen het belang van het probleem erkent, maar treedt ook bij dat de regering zelf reeds in actie is gekomen voor een asbestveilig Vlaanderen. In het plan staan duidelijke punten, die misschien minder snel en minder ver gaan dan die in het voorliggende voorstel, maar wel doorgesproken zijn met de stakeholders op het vlak van haalbaarheid. Zij pleit anderzijds voor strikte opvolging, waarna eventueel extra maatregelen kunnen bekeken worden. Dat doorkruisen, vindt zij echter niet wijs.

Johan Danen heeft juist gewacht op het plan en het ontwerp van decreet om te zien of ze volstonden. Hij stelt echter tot zijn spijt vast dat elk punt van zijn voorstel relevant blijft en wijst erop dat Open Vld erin geslaagd is het voorontwerp af te zwakken. Dat is bijzonder jammer. In de commissie zeggen hoe belangrijk het is, is al te gemakkelijk.

Uit het antwoord van minister Joke Schauvliege op zijn vraag om uitleg blijkt dat er nog steeds enorme verschillen zijn in de afhandeling door containerparken (*Vragen om uitleg* Vl.Parl. 2018-19, nr. 471). In sommige containerparken verloopt die goed, in andere amateuristisch. Juist daarom is decretaal toezicht nodig. Verder is het zeker dat in 2030-2040 geen enkel hechtgebonden asbestdak nog in goede staat zal zijn. In dat verband stelt hij voor de volgende legislatuur een bezoek aan Nederland voor, waar men aanzienlijk ambitieuzer is. Het lid kan niet geloven dat Vlaanderen niet in staat zou zijn het even goed te doen en zegt ook niet dat waterleidingen massaal moeten gesaneerd worden, wel dat moet bekeken worden of het water asbestvrij is. Dat kan gemakkelijk geïmplementeerd worden. Het zou inderdaad niet mogen dat er nog plaatsen zijn met asbest in de bodem, maar helaas is dat wel het geval. Tot slot zijn slechts enkele honderden scholen doorgelicht, terwijl de problemen in de bijna drieduizend andere wellicht even groot zijn, vandaar zijn pleidooi voor veralgemeende inventarisering en sanering.

3. Stemming

Ter stemming gelegd wordt het voorstel van resolutie betreffende de versnelling van het asbestsaneringsbeleid in Vlaanderen verworpen met 8 stemmen tegen 1.

Tinne ROMBOUTS,
voorzitter

Elke WOUTERS,
verslaggever